

KLP Kapitalforvaltning AS

Årsregnskap for 2011

STYRETS ÅRSBERETNING

KLP Kapitalforvaltning leverte gode forvaltningsresultater og et årsresultat på 13,3 millioner kroner i 2011. Selskapet forvalter ved utgangen av året 216 milliarder kroner i verdipapirer og erfarer en stabil vekst i kapital til forvaltning. Fremtidsutsiktene for selskapet er gode.

Selskapet

KLP Kapitalforvaltning AS har sitt hovedkontor i Oslo og er 100 prosent eiet av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP).

Selskapet er et verdipapirforetak og yter investeringstjenester med konsesjon for aktiv forvaltning og investeringsrådgivning. Selskapet er hovedleverandør av forvaltningstjenester til forsikringsvirksomheten i KLP-konsernet. Selskapet leverer også forvaltningstjenester til KLP Fondsforvaltning AS som selger verdipapirfond basert på disse tjenestene til institusjonelle kunder og privatpersoner. Selskapet forvalter både aktive og indeksnære forvaltningsprodukter i så vel norske som internasjonale verdipapirer.

Ved årets slutt hadde selskapet en samlet forvaltet kapital på 216 milliarder kroner i verdipapirer, en økning på 20 milliarder kroner siden 2010.

Årsresultatet for 2011 er 13,3 millioner kroner. Dette forelås disponert slik (tall i hele tusen kroner):

Avgitt konsernbidrag	25 158
Tilbakeført skatt på konsernbidrag	-7 044
Mottatt konsernbidrag	-10 798
Overført til annen egenkapital	5 968
Totalt disponert	13 284

Etter disponeringer utgjør selskapets frie egenkapital 27,8 millioner kroner.

Styret anser resultatregnskapet for 2011 og balansen per 31.12.2011 med noter for å gi fullstendig informasjon om driften i 2011 og den økonomiske stillingen ved utgangen av året. Med utgangspunkt i det fremlagte årsregnskap legger styret til grunn at forutsetningen om videre drift er oppfylt. Styret anser selskapets soliditet som god.

Forvaltningskapitalen er fordelt etter følgende aktivaklasse (tall i millioner kroner):

Aktivaklasse	Markedsverdi
Pengemarked	22 928
Obligasjoner Norge	19 198
Obligasjoner Utland	40 628
Anleggsobligasjoner	88 968
Aksjer Norge	10 547
Aksjer Utland	33 085
Alternative Investeringer / Spesialfond	740
Sum	216 094

Virksomhetsområdene

Aktiv forvaltning

Seksjonen forvalter aksje- og renteporteføljer med forvaltningsoppdrag som tillater vesentlige avvik fra referanseindeksene. Det ble mindreavkastning innen virksomhetsområdet i 2011. Aksjer bidro negativt, renter gikk med et lite pluss, mens spesialfond bidro positivt. Spesialfondet KLP Alfa Global Energi og to nye rentemandater ble startet opp i løpet av året.

Indeksnær forvaltning

Seksjonen forvalter porteføljer som gir en bred markedseksposering uten vesentlig avkastningsavvik målt mot markedet. For aksjer er dette regionale og globale markeder samt det norske. I andre halvår ble det lansert et nytt indeksnært produkt for fremvoksende markeder. I rentemarkedet er produktene knyttet til globale statsobligasjoner og global kreditt. Resultatene for forvaltningen i 2011 var gode med porteføljeavkastning lik eller litt over markedsavkastningen.

Private Equity

Private equity-investeringene skjer i hovedsak gjennom kommitteringer til lukkede private equity-fond, men det kan også investeres direkte i selskaper. Det er kommitert totalt 5,7 milliarder kroner, mens investert beløp utgjør 2,2 milliarder kroner. Porteføljen er bygget opp gradvis over en årrekke, men er fortsatt i en relativt tidlig fase.

Marked

Kundeaktivitetene er delt mellom selskapet og KLP Fondsforvaltning (KLP FF). Kapitalforvaltningsselskapet gir råd og følger opp all kontakt med selskaper i KLP-konsernet, mens fondsselskapet har ansvaret for oppfølging av kunder utenfor konsernet. Selskapets produkter får stadig større gjennomslag hos institusjonelle kunder og det har i tillegg vært en god tilvekst av privatkunder gjennom året.

Investerings tjenester

Investerings tjenester samler linjefunksjonene innenfor forretningsstøtte og kontroll for investeringsvirksomheten. Seksjonen utfører i tillegg konsernoppdrag med regnskapsføring av finansielle instrumenter som den mest sentrale.

IT

IT-enheten underbygger selskapets vekstevne og sikrer effektiv drift, samt ivaretar innkjøp og oppfølging av IT-tjenester fra konsernet og eksterne leverandører.

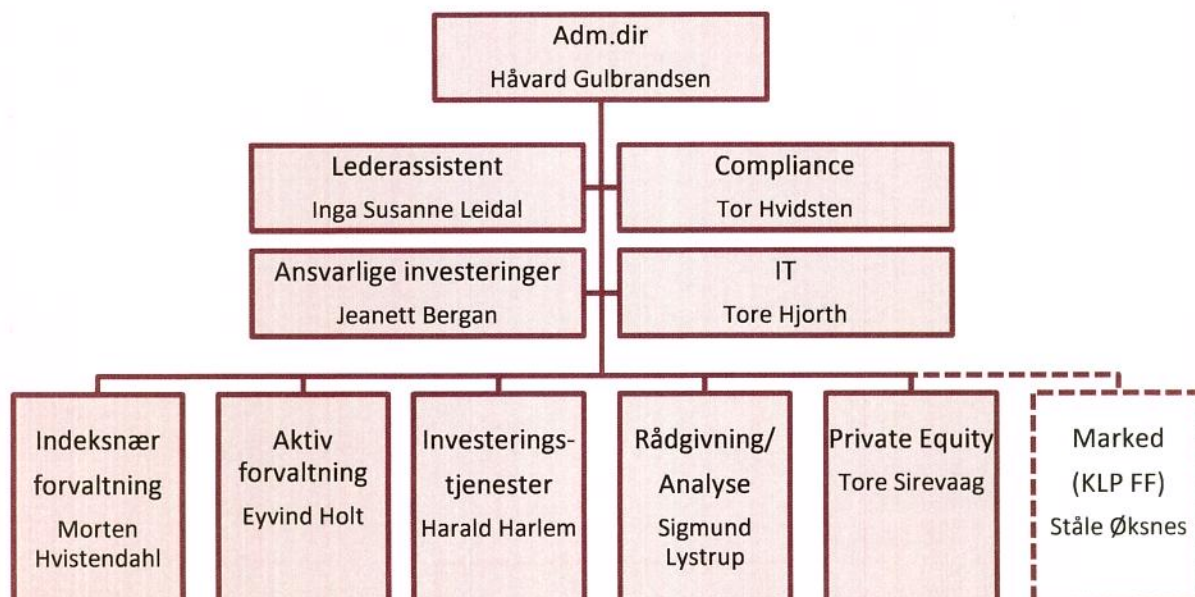
Rådgivning og analyse

Seksjonen er ansvarlig for rådgivning til konsernkunder. Dette omfatter oppfølging av mandater og kundeinstrukser i tillegg til rådgivning på aktivaallokering, nye produkter og produktendringer. Seksjonen er også ansvarlig for utvelgelse og oppfølging av eksterne fondsforvaltere.

Ansvarlige investeringer

KLP og KLP Fondsforvaltning har etablert en strategi for ansvarlige investeringer. KLP Kapitalforvaltning er ansvarlig for å utøve denne strategien. I 2011 hadde selskapet dialog med 14 selskaper med bakgrunn i KLPs ansvarlige investeringsstrategi. Totalt var 64 selskaper ekskludert fra investeringsuniverset ved utgangen av 2011. Ett selskap ble inkludert igjen i løpet av året. I 2011 ble det stemt på 130 generalforsamlinger i Norge og på 1 624 generalforsamlinger i utenlandske

markeder, tilsvarer cirka 86 prosent av generalforsamlingene.

Drift

Selskapet håndterer et stort antall transaksjoner i finansielle instrumenter. Det ble registrert nær 237 000 posteringer i selskapets forvaltningssystem, en økning på hele 52 000 sammenliknet med året før. Økningen skyldes i hovedsak flere andelshavere i KLP-fondene sammen med hyppig utveksling av sikkerhetsmargin som følge av uro i finansmarkedene. Fokus på styrkingen av driftsmiljøet er videreført, og sikrer trygg håndtering av en økende kompleksitet i forvaltningen.

Risiko

Styrets årlige gjennomgang av rutiner og retningslinjer i forhold til kartlagte forretningsmessige, forvaltningsrelaterte, finansielle, administrative og politiske risikoer, bekreftet at selskapet har implementert et betryggende rammeverk for selskapets virksomhet.

Den mest vesentlige tapsrisikoen i selskapet er knyttet til operasjonelle forhold, dvs. risiko for tap som følge av sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Det pågår kontinuerlig arbeid for å redusere risikoen for slike tap gjennom økt grad av automatisering av sentrale prosesser og kvalitetssikring av rutiner og systemer.

Risikoen knyttet til selskapets inntektsside er begrenset. Hovedtyngden av selskapets forvaltningsoppdrag og godtgjørelse kommer fra KLP. Grunnlaget for forvaltningen og avtalt godtgjørelse måles mot ordinære markedsbetingelser. Dette sikrer et kommersielt godt grunnlag for utviklingen av selskapet. Nærhet mellom KLP som kapitaleier og KLP Kapitalforvaltning som tjenesteleverandør er gjensidig fordelaktig, da det sikrer rask og god kommunikasjon og handlekraft.

Selskapets finansielle risiko er lav. Styret har vedtatt et eget plasseringsreglement som sikrer at selskapets egne midler blir plassert på en betryggende måte, blant annet med hensyn til spredning og likviditet. Selskapet er egenkapitalfinansiert.

Den grunnleggende økonomiske trygghet for selskapets virksomhet som avtalen med KLP innebærer, gir mulighet for å tiltrekke, utvikle og beholde nødvendig kompetanse, samt investere i konkurransedyktige systemløsninger. Selskapet har i forhold til sine konkurrenter et lavt kostnadsnivå som gir lønnsomhet selv med lave forvaltningshonorarer.

Organisasjon

Håvard Gulbrandsen er selskapets administrerende direktør. Konsernsjef Sverre Thornes i KLP er selskapets styreleder. Selskapet hadde ved utgangen av året 56 ansatte. De ansatte ble representert i styret fra 2007. Det har sluttet fem medarbeidere mens tre nye er ansatt gjennom 2011. Det har gjennom året vært arbeidet aktivt med lederutvikling og verdier og videreutvikling av selskapets ansatte. Driftsmiljøet er styrket, og det arbeides med å effektivisere alle ledd av virksomhetens dataflyt.

Arbeidsmiljøet er godt og selskapet forurensrer ikke det ytre miljø. Sykefraværet var lavt også i 2011, med 2,8 prosent fravær. Sykefraværet fordeler seg med 1,0 prosent korttidsfravær og 1,7 prosent langtidsfravær. Ingen ansatte er blitt skadet eller har vært utsatt for ulykker i arbeidsforholdet i 2011.

Selskapet er opptatt av likeverd og likestilling. Fire av syv styremedlemmer er kvinner, mens fire av tolv ledere i selskapet er kvinner. I investeringsprosessen gjennomføres en analyse av blant annet kjønnsdiskriminering i forhold til internasjonale arbeidstagerrettigheter som er stadfestet av FN.

25 prosent av de ansatte er kvinner. Flertallet av disse arbeider innenfor vårt driftsmiljø. Det er en utfordring å etablere en jevnere fordeling mellom kjønnene i hele virksomheten og i forbindelse med rekruttering vil dette være viktig å ta hensyn til. Selskapet er seg bevisst KLP-konsernets likestillingsmål knyttet til likelønn, kjønnsfordeling blant ledere, karriere- og utviklingsmuligheter samt representasjon i utvalg og prosjekter.

Makroøkonomiske forhold

- Ved inngangen til 2011 var det moderate forventninger til veksten fremover. Etterslepet etter finanskrisen ville dempe veksten. I begynnelsen av året preget uroen i Midt-Østen og Nord-Afrika nyhetsbildet. Uroen i regionen medførte stigende oljepris. Ved inngangen av året lå oljeprisen på et nivå på ca. 94 dollar pr. fat, men økte til 108 ved utgangen av 2011 etter å ha vært oppe i 126 i april. Snittet for året var 112 dollar pr. fat.
- I mars ble verdensøkonomien rammet av jordskjelvet, tsunamien og kjernekraftulykken i Japan. I ettertid ble ringvirkninger større enn forventet. Utover våren ble den økonomiske utviklingen i USA svakere, samtidig som uroen for gresk gjeld tiltok. I juni måtte Hellas nok en gang få en redningspakke, men det var ikke nok til å roe markedene. I USA viste nøkkeltall og økonomiske indikatorer tegn til en utflating og svak bedring i økonomien.
- Den økonomiske globale veksten ble som forventet i 2011, selv om det var store regionale forskjeller. Industrilandene kom svakere ut enn ventet, mens fremvoksende markeder med Kina i spissen gjorde det bedre enn ventet. USA hadde en vekst på 1,6 prosent, Euro-området en vekst på 1,5 prosent og Japan -0,7 prosent. Kina hadde fortsatt svært høy vekst med ca. 9 prosent.
- I Norge har forholdsvis høye energipriser ført til at aktivitetsnivået har holdt seg oppe med en vekst 2,6 prosent. Arbeidsmarkedet viste en svak bedring gjennom 2011. Arbeidsledigheten, målt ved NAVs registrerte ledige og personer på tiltak, falt fra 3,5 prosent ved inngangen til

året til 3,2 prosent ved utgangen av 2011. Dette tilsvarer ca. 84 000 registrerte ledige og personer på tiltak.

Verdipapirmarkedet i 2011

- Uroen rundt den europeiske statsgjeldskrisen fortsatte og påvirket verdipapirmarkedet. Mens dette ga økte rentepåslag og nedgang i aksjemarkedene, sørget fallende markedsrenter og motvilje mot å ta risiko blant investorene for god avkastning for statsobligasjoner.
- Uro i Midt-Østen og Nord-Afrika, høye oljepriser, politisk tautrekking rundt budsjettet i USA og jordskjelv med påfølgende tsunami og kjernekraftulykke i Japan var andre faktorer som påvirket markedene negativt.
- Ingen av regionene hadde positiv aksjeavkastning, men forskjellen mellom markedene var store. Mens positive makrotall gjorde at USA endte uendret, falt markedene i Asia mest i gjennomsnitt. I Europa var forskjellene store mellom de sentrale landene og periferilandene. I snitt endte Europa omlag 10 prosent i minus.
- Til tross for høy oljekurs, var 2011 et negativt år for Oslo Børs. Det var stor spredning i avkastning på selskapsnivå, men påvirkningen fra Europa gjorde at Oslo Børs Fondsindeks falt med 18,7 prosent.
- Prisen for kredittrisiko gikk i takt med aksjemarkedet i negativ retning. Spesielt gjaldt dette for finanssektoren, som er mer direkte eksponert for uroen i statsmarkedet. Med fallende markedsrenter, ble 2011 likevel et godt år for investorer i selskapsobligasjoner. JP Morgans globale statsindeks endte året på vel 8 prosent i pluss, mens Barclays globale kredittindeks kom i underkant av ett prosentpoeng lavere.

Fremtidsutsikter

Styret vurderer markedsutsiktene for selskapet som gode. Det vil over tid være en betydelig vekst i KLP-konsernets forvaltningskapital, der hovedtyngden forventes investert i produkter levert av KLP Kapitalforvaltning. Stabilt gode resultater fra indeksforvaltningen og økt interesse fra eksterne kunder gir grunnlag for videre vekst i kapital til forvaltning. Gode forvaltningsresultater fra selskapets meravkastningsstrategier gir økt sannsynlighet for at også aktivt forvaltede fond vil bli etterspurt både av interne og eksterne kunder.

Det er vanskelig å bedømme de finansielle markedenes utvikling, men fortsatt fokus på gjeldssituasjonen i Europa og usikkerhet knyttet til den globale veksten vil prege utviklingen i kapitalmarkedene fremover.

Når det gjelder rammebetingelser for virksomheten, ventes det få endringer for selskapet i 2012.

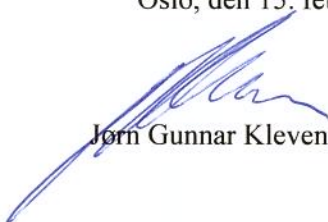
I 2012 vil det legges mye arbeid i å effektivisere selskapets driftssystemer og rutiner. Det er viktig at selskapet har kompetanse om endringer i egne og kunders rammebetingelser. Selskapet vektlegger å ha et nært forhold til sine kunder for å kunne tilby produkter og finansielle løsninger som treffer deres behov.

De økonomiske utsiktene for 2012 er lite endret i forhold til 2011, men det er fortsatt usikkerhet knyttet til den videre økonomiske utvikling i verdensøkonomien. Styret er av den oppfatning at selskapet er godt rustet til å møte årets utfordringer

Oslo, den 15. februar 2012

Sverre Thornes
Leder

Jørn Gunnar Kleven

Elizabeth Marinelli

John Bjørnensen
Ansattvalgt

Kjersti Storm

Torun Wahl

Heidi Finskas
Ansattvalgt

Håvard Gulbrandsen
Administrerende direktør

Årsregnskap 2011

Resultatregnskap, balanse og noter

KLP Kapitalforvaltning AS

KLP KAPITALFORVALTNING AS

RESULTATREGNSKAP

Note	Tusen kroner	2 011	2010
	Honorarinntekter	175 068	162 907
	Sum driftsinntekter	175 068	162 907
8, 10	Lønns- og pensjonskostnader	-93 121	-84 204
4,5	Avskrivninger	-5 101	-5 110
9, 11	Andre driftskostnader	-63 304	-59 348
	Sum driftskostnader	-161 526	-148 662
	Driftsresultat	13 542	14 245
12	Netto finansinntekter	4 959	3 581
	RESULTAT FØR SKATT	18 501	17 826
7	Skatt	-5 217	-5 021
	ÅRSRESULTAT	13 284	12 805
	OVERFØRINGER OG DISPONERINGER:		
	Avgitt konsernbidrag	25 158	16 456
	Tilbakeført skatt på konsernbidrag	-7 044	-4 608
	Mottatt konsernbidrag	-10 798	-10 000
	Overført til annen egenkapital	5 968	10 957
	Sum overføringer og disponeringer	13 284	12 805

KLP KAPITALFORVALTNING AS

BALANSE

Note	Tusen kroner	31.12.2011	31.12.2010
EIENDELER			
<i>IMMATERIELLE EIENDELER</i>			
4	Aktiverte systemkostnader	6 025	7 656
7	Utsatt skattefordel	13 271	11 444
	Sum immaterielle eiendeler	19 296	19 100
<i>ANLEGGSMIDLER</i>			
5	Varige driftsmidler	120	197
	Sum anleggsmidler	120	197
<i>OMLØPSMIDLER</i>			
	Kundefordringer	600	778
13	Mellomværende selskaper i samme konsern	5 602	6 000
	Andre fordringer	1 314	2 970
2	Rentebærende verdipapirer	144 704	134 943
	Bankinnskudd (herav bundne midler kr 4 098)	27 196	18 272
	Sum omløpsmidler	179 416	162 963
	SUM EIENDELER	198 832	182 261
EGENKAPITAL OG GJELD			
<i>EGENKAPITAL</i>			
	Innskutt aksjekapital	54 100	54 100
	Annen innskutt egenkapital	80 308	69 510
	Opptjent egenkapital	-39 279	-34 448
6	Sum egenkapital	95 130	89 162
<i>AVSETNING FOR FORPLIKTELSE</i>			
15	Pensjonsforpliktelser	44 504	39 449
	Sum avsetning for forpliktelser	44 504	39 449
<i>KORTSIKTIG GJELD</i>			
	Leverandørgjeld	426	1 152
	Skyldige offentlige avgifter	8 773	9 429
13	Mellomværende selskaper i samme konsern	20 999	12 139
14	Annen kortsiktig gjeld	29 000	30 928
	Sum kortsiktig gjeld	59 198	53 649
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	198 832	182 261

Oslo, 15.02.2012

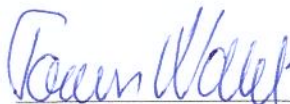
Sverre Thornes
Leder

Jørn Gunnar Kleven

Håvard Gulbrandsen
Adm. direktør

Torun Wahl

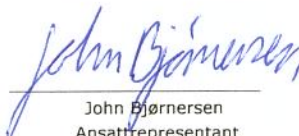
Elizabeth Lee Marinfelli

Kjersti Storm

Heidi Finskas
Ansattrepresentant

John Bjørnersen
Ansattrepresentant

EGENKAPITALOPPSTILLING

KLP Kapitalforvaltning AS

2011

<i>Beløp i hele 1 000 kroner</i>	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2011	54 100	69 510	-34 448	89 162
Resultat	0	0	13 284	13 284
Andre resultatkomponenter	0	0	0	0
Sum totalresultat	0		13 284	13 284
Mottatt konsernbidrag	0	10 798	0	10 798
Avgitt konsernbidrag	0	0	-18 114	-18 114
Sum transaksjoner med eierne	0	10 798	-18 114	-7 316
Egenkapital 31.12.2011	54 100	80 308	-39 278	95 130

2010

<i>Beløp i hele 1 000 kroner</i>	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2010	54 100	59 510	-35 405	78 205
Resultat	0	0	12 805	12 805
Andre resultatkomponenter	0	0	0	0
Sum totalresultat	0	0	12 805	12 805
Mottatt konsernbidrag	0	10 000	0	10 000
Avgitt konsernbidrag	0	0	-11 848	-11 848
Sum transaksjoner med eierne	0	10 000	-11 848	-1 848
Egenkapital 31.12.2010	54 100	69 510	-34 448	89 162

Selskapets aksjekapital utgjør kr 54 100,- fordelt på 1 000 aksjer à kr 1 000,-. Selskapet har én aksjeklasse, og det er ingen bestemmelser i vedtektene vedrørende eventuelle begrensninger i stemmerett.

KLP KAPITALFORVALTNING AS

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Tusen kroner	2011	2010
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Innbetaling av honorar fra kunder	160 376	154 036
Innbetalinger av renter	585	616
Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-47 994	-52 730
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnskudd, arbeidsgiveravgift mv.	-90 531	-102 959
NETTO KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	22 437	-1 037
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIELLE EIENDELER		
Innbetaling ved salg av aksjer og aksjeandeler	2	-2
Utbetaling ved kjøp av aksjer og aksjeandeler	0	0
Innbetalinger ved salg av rentebærende verdipapirer	-171 481	-182 717
Utbetalinger ved kjøp av rentebærende verdipapirer	160 843	189 648
Innbetalinger av renter fra rentebærende verdipapirer	6 974	2 524
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler	-3 394	-911
NETTO KONTANTSTRØM FRA FINANSIELLE EIENDELER	-7 056	8 542
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Innbetalinger av konsernbidrag	0	0
Utbetalinger av konsernbidrag	-6 456	0
NETTO KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER	-6 456	0
NETTO ENDRING I KONTANTER OG BANKINNSKUDD	8 924	7 505
BEHOLDNING AV KONTANTER OG BANKINNSKUDD VED PERIODENS BEGYNNELSE	18 272	10 767
BEHOLDNING AV KONTANTER OG BANKINNSKUDD VED PERIODENS SLUTT	27 196	18 272
AVSTEMMING		
Resultat før skattekostnad	18 501	17 826
Endring i kundefordringer	178	-771
Endring i leverandørgjeld	-726	394
Poster klassifisert som investering- eller finansieringsaktivitet	570	2 137
Endring i andre tidsavgrensingsposter	3 914	-20 623
NETTO KONTANTSTRØM FRA ÅRETS OPERASJONELLE AKTIVITET	22 437	-1 037

Selskapet har ingen finansiell gjeld, men er fullt utlagt i forhold til de operasjonelle aktivitetene sine. Risiko for likviditetsproblemer er begrenset til 3 uker for de typiske selskaps- og konsernoperasjonene. Beholdning av likvide midler i form av bankinnskudd på 11,8 millioner kroner. I tillegg har selskapet 100 millioner i betingelser til en marknadverdi på 144,8 millioner kroner. Verdipapirene er lett omseltbare i dagens markedssituasjon.

På bakgrunn av driftsresultatet, likviditetsstrategien og den sterke finansstillingen

Note 1 Regnskapsprinsipper

1. Generell informasjon

KLP Kapitalforvaltning AS tilbyr et bredt spekter av investerings- og forvaltningstjenester for offentlig sektor og virksomheter i tilknytning til denne. Selskapet er et av Norges største kapitalforvaltningsselskaper, og tilbyr både indekxnær verdipapirforvaltning og aktiv verdipapirforvaltning.

Selskapet er et heleid datterselskap av Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Selskapet har kontor i Dronning Eufemias gate 10, 0191 Oslo.

Nedenfor følger en beskrivelse av de vesentligste regnskapsprinsippene som er benyttet i selskapsregnskapet. Disse er benyttet konsistent for alle perioder som er presentert.

2. Basisprinsipper

Regnskapet er satt opp etter "Lov om årsregnskap (regnskapsloven)" av 1998, "Forskrift om årsregnskap m.m. for verdipapirforetak" av 1999 og god regnskapsskikk.

Selskapsregnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i prinsipp om historisk kost, med unntak for finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultat.

3. Inntekts- og kostnadsføringsprinsipper

Inntekter ved salg av tjenester, verdipapirer eller varige driftsmidler resultatføres til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for eventuelle rabatter.

Honorarinntektene er beregnet iht. inngåtte forvaltningsavtaler. Disse er innregnet i resultatet i takt med den delen av kontraktperioden som er medgått på balansedagen.

Prinsipper for inntektsføring i forbindelse med verdipapirer er nærmere beskrevet i avsnitt 4.2.1

Kostnader regnskapsføres i samme takt som de påløper.

4. Verdsettelse av eiendeler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

4.1 Anleggsmidler

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, med mindre det foreligger et verdifall som forventes å være av varig art. I slike tilfeller foretas det nedskrivning.

4.1.1 Aktiverte systemkostnader

Ved kjøp av nytt IT-system aktiveres direkte henførbare kostnader utbetalt til systemleverandør, samt ekstern konsulentbistand og internt medgåtte kostnader for å få systemet installert og klart til bruk.

Når et IT-system er ferdigstilt, avskrives aktiverte kostnader lineært over forventet brukstid. Ved senere aktiveringer grunnet videreutvikling avskrives disse over den opprinnelige fastsatte brukstid med mindre påkostningen øker systemets totale forventede brukstid.

Ved indikasjon på verdifall utover balanseført verdi, foretas det test for nedskrivning. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

4.1.2 Varige driftsmidler

Selskapets varige driftsmidler består av biler, IT-hardware og kontormaskiner som benyttes av selskapet i dets virksomhet.

Varige driftsmidler innregnes i balansen til anskaffelseskost inkludert kostnader som kan direkte henføres til driftsmidlet. Påfølgende kostnader vedrørende driftsmidlet aktiveres som en del av driftsmidlet dersom det er sannsynlig at påkostningen bidrar til framtidige økonomiske fordeler for selskapet, og kostnaden kan måles pålitelig.

Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid etter en lineær metode (IT-hardware og biler), eller saldoavskrivning (kontormaskiner). Selskapet legger til grunn følgende brukstid/avskrivningssatser:

IT-hardware: 3 år
Biler: 5 år
Kontormaskiner: 30 %

Årlig vurderes driftsmidlenes utnyttbare levetid. Ved indikasjoner på verdifall utover restverdi, foretas det beregning av gjenvinnbart beløp. Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn restverdi, foretas det nedskrivning til gjenvinnbart beløp.

Gevinst og tap ved avgang består av salgspris fratrukket balanseført verdi på salgstidspunktet. Gevinst og tap ved avgang resultatføres.

4.2 Omløpsmidler

4.2.1 Verdipapirer

Selskapets beholdning av verdipapirer forvaltes som en gruppe, og deres inntjening vurderes og rapporteres til ledelsen på grunnlag av virkelig verdi. Størrelsen på porteføljene bestemmes av selskapets ønskede risikoeksponering mot henholdsvis aksje- og rentemarkedet.

Verdipapirene innregnes i balansen til virkelig verdi på handelsdato. Direkte kjøpsomkostninger inngår i anskaffelseskosten, og aktiveres som en del av kostprisen.

Ved påfølgende måling vurderes verdipapirene til virkelig verdi. Virkelig verdi fastsettes på bakgrunn av observerbar kjøpskurs i aktive markeder eller, der hvor slik kjøpskurs ikke finnes, gjennom interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne data. Kursene avleses på gitte avslutningspunkter for hvert enkelt marked den siste handelsdag frem til og med balansedagen. Interne verdsettelsesteknikker baseres bl.a. på informasjon om nylig gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og spreadkurver. Rentekurvene innhentes daglig, mens spreadkurver innhentes månedlig.

Endring av virkelig verdi resultatføres på linjen "netto finansinntekter".

Ved salg av verdipapir beregnes realisert gevinst/tap som differansen mellom salgspris og anskaffelseskost. Anskaffelseskost beregnes ut i fra først inn, først ut (FIFU-prinsippet) for investeringer i verdipapirfond, mens anskaffelseskost tilordnes etter gjennomsnittsmetoden for ombyttbare finansielle eiendeler som obligasjoner og sertifikater. Realisert gevinst resultatføres på linjen "netto finansinntekter".

Kupongrente på rentebærende verdipapirer inntektsføres løpende i resultatet på linjen "netto finansinntekter".

4.2.2 Øvrige omløpsmidler

Øvrige omløpsmidler er verdsatt til laveste verdi av pålydende og virkelig verdi. Øvrige omløpsmidler består i hovedsak av kundefordringer, mellomværende konsernselskaper og andre kortsiktige fordringer.

5. Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld er vurdert til høyeste av pålydende og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld består av leverandørgjeld, påløpt ikke forfalt offentlige avgifter og skattetrekk og lignende poster.

6. Pensjoner egne ansatte

Selskapets pensjonsforpliktelser er forsikringsmessig delvis dekket gjennom offentlig tjenstepensjon i KLP ved medlemskap i Fellesordningen for kommuner og bedrifter ("Fellesordningen"). Selskapets medlemskap i KLPs kollektive livrente ble avsluttet 31.12.2006, og pensjonsansvar utover Fellesordningen dekkes over driften. Pensjonskostnadene er behandlet i samsvar med NRS 6.

Netto pensjonsforpliktelse er forskjellen mellom pensjonsmidlenes virkelige verdi (dvs. flytteverdi) og nåverdien av de beregnede pensjonsforpliktelser. Disse beregningene er foretatt etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om dødelighet, uførhet, frivillig avgang, uttak av AFP, fremtidig lønnsutvikling (i kommunal sektor for Fellesordningen), fremtidig vekst i folketrygdens grunnbeløp (G), antakelser om fremtidig avkastning m.m. Selskapet har fulgt "Veiledningen for fastsettelse av pensjonsforutsetninger" utgitt av Norsk regnskapsstiftelse (NRS) 6. januar 2009. Oppdatert veiledning utgitt 5. januar 2012 er lagt til grunn for oppdatert måling av beste estimat påløpt forpliktelse og midler per 31.12.2011.

Netto forpliktelse er klassifisert som avsetning for forpliktelse i balansen. Dersom verdien av pensjonsmidlene overstiger nåverdien av beregnede pensjonsforpliktelser, er netto midler presentert som langsiktig fordring.

Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelse og forventet avkastning på pensjonsmidlene. I tillegg kommer resultatført estimatavvik. Estimatavviket består av differansen mellom estimerte og endelig beregnede pensjonsforpliktelser og -midler. Estimatavvik ut over 10 % av det høyeste av brutto pensjonsforpliktelser og brutto pensjonsmidler ved årets begynnelse (korridoren) resultatføres lineært over gjenværende opptjeningstid.

Netto pensjonskostnad er presentert sammen med øvrige lønnskostnader i resultatet.

Fellesordningen er en flerforetaksordning, dvs. at den forsikringstekniske risiko er fordelt mellom alle kommuner og bedrifter som deltar i ordningen. De økonomiske og aktuariemessige forutsetninger som ligger til grunn for beregning av netto pensjonsforpliktelser baserer seg derfor på forutsetninger som er representative for hele fellesskapet.

Arbeidsgiveravgift er beregnet på nettoforpliktelse. Brutto pensjonsforpliktelse som grunnlag for fastsettelse av amortiseringsgrunnlaget for korridor inkluderer ikke arbeidsgiveravgift.

7. Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 28 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Skatt på konsernbidrag som er ført direkte mot egenkapitalen, er ført mot betalbar skatt i balansen.

8. Egenkapital

Selskapets egenkapital består av aksjekapital og annen egenkapital. Aksjekapitalen er stiftet av Kommunal Landspensjonskasse, som eier alle aksjene i selskapet. Selskapets aksjer er et omsettelig egenkapitalinstrument, men aksjene er ikke notert på børs eller annen markedsplass.

Annen egenkapital består av mottatt konsernbidrag og opptjent egenkapital.

Utdeling fra selskapet er regulert gjennom alminnelige selskapsrettslige bestemmelser.

9. Kontanter og kontantekvivalenter

Som kontanter og bankinnskudd regnes kontantbeholdning og bankinnskudd tilknyttet daglig drift. Bankinnskudd tilknyttet verdipapirvirksomheten er definert som finansiell eiendel. Kontantstrømoppstillingen er satt opp etter den direkte metoden.

Note 2 Markedsbaserte sert./obl./rentefond

2011

Tusen kroner

Lånesektor	Anskaffelseskost	Ureal. gevinst/tap	Markedsverdi *)
Forretningsbanker	7 013	-4	7 009
Sparebanker	5 037	-20	5 018
Kredittforetak	93 261	-624	92 637
Statlig eide foretak	7 025	-19	7 007
Utenlandske banker	11 027	-19	11 008
Private foretak m/begrenset ansvar (AS)	5 029	-15	5 014
Sum obligasjoner	128 392	-700	127 692
Sparebanker	6 998	6	7 004
Private foretak m/begrenset ansvar (AS)	9 999	9	10 007
Sum sertifikater	16 997	15	17 012
Sum rentebærende verdipapirer	145 389	-685	144 704

*) Markedsverdi utgjør "clean price" (dvs. ekskl. påløpte renter)

Gjennomsnittlig effektiv rente	3,47 %
Modifisert durasjon	0,42
Følsomhet (1%)	606,494

(i beregningen av gj.sn. effektiv rente, modifisert durasjon og følsomhet inngår både obligasjoner og sertifikater)

2010

Tusen kroner

Lånesektor	Anskaffelseskost	Ureal. gevinst/tap	Markedsverdi *)
Forretningsbanker	5 034	-12	5 022
Sparebanker	71 691	-564	71 127
Kredittforetak	15 248	-76	15 172
Statlig eide foretak	5 653	-123	5 530
Utenlandske banker	7 073	-56	7 017
Private foretak m/begrenset ansvar (AS)	12 120	-45	12 075
Sum obligasjoner	116 819	-876	115 944
Sparebanker	12 003	-5	11 998
Private foretak m/begrenset ansvar (AS)	7 007	-6	7 001
Sum sertifikater	19 011	-11	19 000
Sum rentebærende verdipapirer	135 830	-887	134 943

*) Markedsverdi utgjør "clean price" (dvs. ekskl. påløpte renter)

Gjennomsnittlig effektiv rente	3,70 %
Modifisert durasjon	0,59
Følsomhet (1%)	800,748

(i beregningen av gj.sn. effektiv rente, modifisert durasjon og følsomhet inngår både obligasjoner og sertifikater)

Note 3 Likviditetsrisiko

2011

Tusen kroner

Avtalt restløpetid	Inntil 1 mnd	1mnd - 1 år	1år-5 år	Over 5 år	Uten avtalt restløpetid	Sum
Andre fordringer	6 284					6 284
Sertifikater		17 263				17 263
Obligasjoner	25 198	80 613	22 861			128 672
Bankinnskudd					27 196	27 196
Leverandørgjeld	-426					-426
Annen gjeld	-21 277	-28 721				-49 998
Sum	9 779	69 155	22 861	0	27 196	128 991

2010

Tusen kroner

Avtalt restløpetid	Inntil 1 mnd	1mnd - 1 år	1år-5 år	Over 5 år	Uten avtalt restløpetid	Sum
Andre fordringer	6 835					6 835
Sertifikater		19 259				19 259
Obligasjoner	5 030	92 169	21 398			118 597
Bankinnskudd					18 272	18 272
Leverandørgjeld	-1 152					-1 152
Annen gjeld	-12 139	-30 928				-43 068
Sum	-1 426	80 499	21 398	0	18 272	118 744

Selskapet har ikke rentebærende gjeld, men er fullt ut egenkapitalfinansiert. Av selskapets kapital er 8,6% plassert i sertifikater, 64,2% er plassert i obligasjoner, resten i bank.

Ettersom selskapet ikke er gjeldsfinansiert, er de likviditetsmessige forpliktelser begrenset til utbetaling av løpende driftsutgifter. Siden selskapets eiendeler i all vesentlighet består av lett omsettlige verdipapirer og bankinnskudd, anses likviditetsrisikoen som meget liten.

Selskapet har ingen plasseringer i utenlandsk valuta, og er således ikke eksponert for valutarisiko.

Note 4 Aktiverte systemkostnader

2011

Tusen kroner

	2011 Sum	2010 Sum
Anskaffelseskost 01.01	21 826	20 915
Tilgang	3 394	911
Avgang	0	0
Anskaffelseskost 31.12	25 220	21 826
Avskrivninger pr 31.12	19 194	14 170
Nedskrivning	0	0
Bokført verdi 31.12	6 025	7 656
Årets avskrivninger	5 024	5 025
Avskrivningsperiode	4 år	4 år

Note 5 Varige driftsmidler

2011

Tusen kroner

	Maskinvare (HW)	Biler	Øvrige driftsmidler	2011 Sum	2010 Sum
Anskaffelseskost 01.01	3 041	300	536	3 877	3 877
Tilgang	0	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	3 041	300	536	3 877	3 877
Avskrivninger pr 31.12	3 041	220	496	3 757	3 680
Nedskrivning	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12	0	80	40	120	197
Årets avskrivninger	0	60	17	77	84
Satser	3 år	5 år	30%		

Note 6 Kapitaldekning

Tusen kroner

Ansvarlig kapital	2011	2010
Aksjekapital	54 100	54 100
Annen egenkapital	41 030	35 061
= Kjernekapital	95 130	89 161
Immaterielle aktiva	-19 296	-19 100
= Netto ansvarlig kapital	75 834	70 061

Tusen kroner

Kapitalkrav - standardmetoden	Eiendeler		Risikovektet balanse:	
	2011	Vekt	2011	2010
Bankinnskudd	27 196	20 %	5 439	3 745
Verdipapirfond, markedsbaserte obl./sertifikater	120 686	20 %	24 137	22 064
Markedsbaserte obl./sertifikater	24 018	100 %	24 018	24 624
Andre kortsiktige fordringer	7 516	20 %	1 503	1 950
Varige driftsmidler	120	100 %	120	197
Risikovektet beregningsgrunnlag	179 536		55 218	52 580
Kapitalkrav etter standardmetoden (A)			4 417	4 206
Kapitalkrav - metode basert på 25 % av fjorårets faste kostnader			Grunnlag	Grunnlag
Fjorårets faste kostnader			2011	2010
			125 128	144 784
Kapitalkrav etter kostnadsmetoden (B)			31 282	36 196
Kapitaldekning i %				
[Netto ansvarlig kapital / høyeste kapitalkrav av (A) og (B)]*8 %			19,39 %	15,48 %

Etter Kapitalkravsforskriften skal selskapet ha en netto ansvarlig kapital som overstiger (A) 8 % av risikovektet beregningsgrunnlag, og (B) 1/4 del av fjorårets faste kostnader.

KLP Kapitalforvaltning AS har minimumskrav til ansvarlig kapital etter Kapitalkravsforskriften. Virksomheten omfattes bare av beregningen av kredittrisiko etter Kapitalkravsforskriftens del II:

Kapitaldekning i % rapporteres fra 2011, i tråd med ny mal fra Finanstilsynet, som forholdstallet mellom netto ansvarlig kapital og det høyeste av selskapets to kapitalkrav (A) og (B), multiplisert med 8%. Tidligere har kapitaldekning i % blitt rapportert som forholdstallet mellom netto ansvarlig kapital og risikovektet beregningsgrunnlag.

Ansvarlig kapital består av innbetalt aksjekapital, annen egenkapital med fradrag for immaterielle aktiva. Annen egenkapital består av akkumulert resultat justert for konsernbidrag og egenkapitalinnskudd.

Note 7 Skatt

Tall i hele tusen	2011	2010
Regnskapsmessig resultat før skatt	18 501	17 826
Forskjeller mellom regnskapsmessig- og skattemessig resultat:		
Tilbakeføring av verdiøkning finansielle eiendeler	-201	0
Andre permanente forskjeller	131	105
Endring i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig innte	6 727	-1 475
Skattemessig resultat	25 158	16 456
Mottatt konsernbidrag med skattemessig effekt	0	0
Avgitt konsernbidrag med skattemessig effekt	-25 158	-16 456
Grunnlag for betalbar skatt	0	0
Årets endring i fremførbart underskudd	0	0
Sum fremførbart underskudd pr 31.12	0	0
Avstemming av grunnlag for utsatt skatt		
Skatteøkende midlertidige forskjeller:		
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	0	0
Skattereduserende midlertidige forskjeller:		
Driftsmidler	-409	-534
Finansielle instrumenter	0	0
Bonusavsetning	-1 797	0
Pensjonsforpliktelse, lønn mv.	-44 504	-39 449
Verdipapirer	-685	-887
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-47 395	-40 870
Netto midlertidige forskjeller	-47 395	-40 870
Fremførbart underskudd	0	0
Grunnlag for utsatt skatt	-47 395	-40 870
28% utsatt skattefordel	-13 271	-11 444
Balanseført utsatt skattefordel	-13 271	-11 444
Resultatført endring av utsatt skatt	-1 827	413
Oppsummering av årets skattekostnad		
Resultatført endring av utsatt skatt	-1 827	413
Resultatført betalbar skatt	7 044	4 608
Sum skattekostnad	5 217	5 021

Note 8 Lønn og forpliktelser for ledende ansatte og styrende organer

2011	Lønn og honorar m.v.	Annen godtgjørelse	Utbetalt bonus	Pensjonsopptjening
Tusen kroner				
Håvard Gulbrandsen, <i>adm. dir.</i>	1 638	121	1 575	543
Styret	426			
Sum	2 063	121	1 575	543

2010	Lønn og honorar m.v.	Annen godtgjørelse	Utbetalt bonus	Pensjonsopptjening
Tusen kroner				
Håvard Gulbrandsen, <i>adm. dir.</i>	1 494	118	563	504
Styret	293			
Sum	1 787	118	563	504

Administrerende direktør har prestasjonsavhengig bonusordning maksimert til 1,5 årslønn.

Utbetalingstidspunktet for bonusen er betinget av at morselskapet KLP har et positivt avkastningsresultat på pensjonskundernes midler i opptjeningsåret.

Godtgjørelse til administrerende direktør er kun oppført for den perioden vedkommende har fungert i stillingen.

Det foreligger ingen forpliktelser til å gi administrerende direktør eller styreleder særskilt vederlag eller andre fordeler ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet.

Selskapet er en del av KLP-konsernet som blant annet driver utlånsvirksomhet. Administrerende direktør har lån på 2 794 tusen kroner pr 31.12.2011 i konsernet til standard vilkår for utlån til ansatte.

Godtgjørelse til styret er kun utbetalt til eksterne styremedlemmer og representanter for de ansatte.

Alle ytelser er oppgitt uten påslag for arbeidsgiveravgift.

For ytterligere opplysninger om godtgjørelsesordninger i selskaper som inngår i KLP - konsernet, se www.klp.no

Note 9 Revisjonshonorar

Tusen kroner	2011	2010
Revisjonshonorar	74	75
Andre attestasjonstjenester	30	35
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjonen	0	0

Beløpene ovenfor er inklusive merverdiavgift

Note 10 Antall ansatte, lønnskostnader

Tusen kroner	2011	2010
Antall fast ansatte pr 31.12	56	58
Gjennomsnittlig antall ansatte	57	58

Lønnskostnad i resultatregnskapet

Tusen kroner

Lønn	46 751	47 327
Pensjonskostnader	9 963	5 457
Arbeidsgiveravgift	11 790	12 804
Andre ytelser/avsetninger	24 617	18 616
Sum	93 121	84 204

Note 11 Andre driftskostnader

Tusen kroner	2011	2010
Husleie	6 126	5 610
IT-kostnader	26 613	23 400
Andre driftskostnader	30 565	30 338
SUM	63 304	59 348

Note 12 Netto finansinntekter

Tusen kroner	2011	2010
Renteinntekter bank	470	616
Renteinntekter rentefond, obligasjoner/ sertifikater	5 292	4 334
Gevinst ved salg av aksjer/ opsjoner	8	-2
Gevinst ved salg av rentefond, obligasjoner/ sertifikater	0	4
Urealisert verdiendring aksjer/ opsjoner	0	0
Urealisert verdiendring på rentefond, obligasjoner/ sertifikater	201	-762
Rentekostnader	-5	0
Andre finanskostnader	-37	-7
Tap ved salg av aksjer/ opsjoner	0	0
Tap ved salg av rentefond, obligasjoner/ sertifikater	-970	-602
SUM	4 959	3 581

Note 13 Transaksjoner med nærstående parter

Tusen kroner	2011	2010
Inntekter		
Forvaltningshonorar	175 071	162 924
Kostnader		
Husleie	6 126	5 610
Pensjonspremie	8 875	4 822
Stabstjenester (selvkost)	21 584	22 921
Rentesubsidierte ansattlån	65	0
SUM	36 650	33 352
Balanse eiendeler		
KLP Skade, netto mellomregning	471	324
KLP Bedriftspensjon, netto mellomregning	145	105
KLP Fondsforvaltning, netto mellomregning	4 793	5 484
KLP Kommunekreditt AS, netto mellomregning	63	13
KLP Kreditt AS, netto mellomregning	130	124
KLP Banken AS, netto mellomregning	0	-50
Sum	5 602	6 000
Balanse gjeld		
KLP Liv, netto mellomregning	6 616	5 683
KLP Banken AS, netto mellomregning	22	
KLP Liv, Konsernbidrag	14 360	6 456
Sum	20 999	12 139

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

Tusen kroner	2011	2010
Avsatt Lønn	23 934	26 034
Feriepenger	4 786	4 891
Påløpne Driftskostnader	280	2
Interim Verdipapir, Gjeld		2
SUM	29 000	30 928

Note 15 Pensjonsansvar egne ansatte

Hoveddelen av pensjonsansvaret er dekket gjennom KLP's Fellesordning for kommuner og bedrifter ("Fellesordningen"). Selskapet tilbyr også pensjonsordning utover Fellesordningen. Denne forpliktelsen dekkes over driften. Fellesordningen er en ytelsesbasert pensjonsordning som tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon (OTP). Selskapet har AFP-ordning.

Den regnskapsmessige behandling av pensjonsforpliktelser er nærmere beskrevet i note 1.

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2011	2010
Pensjonskostnader				
Nåverdi av årets opptjening	7 859	1 088	8 946	9 225
Rentekostnad	2 957	312	3 269	3 229
Brutto pensjonskostnad	10 816	1 400	12 216	12 454
Forventet avkastning	-2 384	0	-2 384	-2 215
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	295	0	295	290
Netto pensjonskostnad inkludert administrasjonskostnad	8 726	1 400	10 126	10 529
Arbeidsgiveravgift netto pensjonskostnad inkludert administrasjonskostnad	1 230	197	1 428	1 485
Resultatført actuarielt tap/gevinst	0	-206	-206	-244
Resultatført planendring	0	0	0	-5 561
Resultatført andel actuarielt tap/gevinst ved avkorting	0	0	0	0
Resultatført andel av nettoforpliktelse ved avkorting	0	0	0	0
Ekstraordinære kostnader	0	0	0	0
Resultatført pensjonskostnad inkludert arbeidsgiveravgift	9 956	1 391	11 348	6 208
Herav resultatført aga av actuarielt tap/gevinst	0	-29	-29	-34

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2011	2010
Pensjonsforpliktelser				
Brutto påløpt forpliktelse	96 163	8 747	104 910	73 058
Pensjonsmidler	52 201	0	52 201	41 820
Netto pensjonsforpliktelser/ -midler før arbeidsgiveravgift	43 962	8 747	52 709	31 239
Arbeidsgiveravgift	6 199	1 233	7 432	4 405
Netto forpliktelse inkludert arbeidsgiveravgift	50 161	9 980	60 141	35 644
Ikke resultatført actuarielt tap/gevinst eksklusiv arbeidsgiveravgift	-16 194	2 489	-13 704	3 336
Ikke resultatført actuarielt tap/gevinst arbeidsgiveravgift	-2 283	351	-1 932	470
Ikke resultatført planendringer	0	0	0	0
Balanseført netto forpliktelse/ -midler inkludert arbeidsgiveravgift	31 684	12 821	44 504	39 449

Antall	2011	2010
Medlemstatus ("Fellesordningen")		
Antall aktive	61	60
Antall oppsatte	21	21
Antall pensjonere	4	4

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2011	2010
Utviklingen av ikke-resultatført actuariell gevinst/tap				
Ikke resultatført actuarielt gevinst/tap IB	43	3 763	3 806	3 959
Actuarielt gevinst/tap midler	3 325	0	3 325	-1 549
Actuarielt gevinst/tap forpliktelse	-19 557	-628	-20 184	1 629
Resultatført actuarielt tap/gevinst	0	0	0	-244
Aga på avvik	-2 289	0	-2 289	11
Resultatført andel actuarielt gevinst/tap ved avkorting	0	0	0	0
Ført mot egenkapital	0	0	0	0
Ført mot egenkapital aga	0	0	0	0
Ikke resultatført actuarielt gevinst/tap UB	-18 477	3 135	-15 342	3 806

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2011	2010
Endring i pensjonsmidler				
Brutto pensjonsmidler bokført verdi 01.01.	41 820	0	41 820	36 568
Forventet avkastning	2 384	0	2 384	2 215
Actuarielle tap/gevinster	3 325	0	3 325	-1 549
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-295	0	-295	-290
Overtakelser/oppkjøp	0	0	0	0
Innbetalt premie/tilskudd (inkludert administrasjonskostnader)	5 515	0	5 515	5 474
Avkorting/oppgjør	0	0	0	0
Utbetalinger	-549	0	-549	-599
Brutto pensjonsmidler bokført verdi 31.12.	52 201	0	52 201	41 820

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2011	2010
Endring i pensjonsforpliktelser				
Brutto pensjonsforpliktelser bokført verdi 01.01.	66 339	6 719	73 058	67 707
Planendring	0	0	0	-4 874
Brutto pensjonsforpliktelser IB etter planendring	66 339	6 719	73 058	62 832
Nåverdi av årets opptjening	7 859	1 088	8 946	9 225
Rentekostnad	2 957	312	3 269	3 229
Avkorting/oppgjør	0	0	0	0
Actuarielle tap/gevinster	19 557	628	20 184	-1 629
Overtakelser/oppkjøp	0	0	0	0
Utbetalinger	-549	0	-549	-599
Brutto pensjonsforpliktelser bokført verdi 31.12.	96 163	8 747	104 910	73 058

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2011	2010
Pensjonsordningens over-/ underfinansiering				
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	96 163	8 747	104 910	73 058
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	52 201	0	52 201	41 820
Netto pensjonsforpliktelse	43 962	8 747	52 709	31 239

Tusen kroner	2010	2009	2008	2007
Pensjonsordningens over-/ underfinansiering siste 4 år				
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	73 058	67 707	60 697	48 616
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	41 820	36 568	30 168	24 795
Netto pensjonsforpliktelse	31 239	31 138	30 529	23 821

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2011	2010
Avkastning på pensjonsmidlene				
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	2 384	0	2 384	2 215
Aktuarielt tap/gevinst på pensjonsmidlene	3 325	0	3 325	-1 549
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	5 710	0	5 710	667
	Adm. direktør			

Tusen kroner	Fellesordningen	Over drift	2011	2010
Planendringer i perioden				
Planendringer i perioden	0	0	0	-4 874
Aga på planendring	0	0	0	-687
Resultatført planendringer i perioden	0	0	0	5 561
Ikke resultatført planendring UB	0	0	0	0

	2011	2010
Økonomiske forutsetninger for resultatet (felles for alle pensjonsordningene)		
Diskonteringsrente	4,00 %	4,50 %
Lønnsvekst	4,00 %	4,50 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	3,75 %	4,25 %
Pensjonsregulering	2,97 %	4,25 %
Forventet avkastning	5,40 %	5,70 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %
Amortiseringstid	15	15
Korridorstørrelse	10,00 %	10,00 %

	2011	2010
Økonomiske forutsetninger for balansen (felles for alle pensjonsordningene)		
Diskonteringsrente	2,60 %	4,00 %
Lønnsvekst	3,50 %	4,00 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	3,25 %	3,75 %
Pensjonsregulering	2,48 %	2,97 %
Forventet avkastning	4,10 %	5,40 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %
Amortiseringstid	15	15
Korridorstørrelse	10,00 %	10,00 %

Aktuarielle forutsetninger

KLP's Fellesordning for kommuner og bedrifter ("Fellesordningen"):

En viktig del av grunnlaget for pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser er hvordan dødelighet og uførhet gjør seg gjeldende blant medlemmene i pensjonsordningen. For 2011 beregningen ha man lagt til grunn en styrket K2005 tariff for dødelighet og en uførefrekvens i samsvar med den som er observert i KLPs totale medlemsbestand.

Uttak av AFP i 2011 (prosent i forhold til gjenværende arbeidstakere):

Ved fylte 62 år er det 45 prosent som går av med AFP-pensjon. Resten går av ved pensjonsalder.

Frivillig avgang for Fellesordning i 2011 (i %)

Alder (i år)	Turnover
< 20	20 %
20-23	15 %
24-29	10 %
30-39	7,5 %
40-50	5 %
51-55	2 %
>55	0 %

Levealder:

Det er lagt til grunn K2005 uten sikkerhetsmargin for dødelighetsforutsetninger i 2011

Pensjoner over driften:

Uttak av AFP/tidligpensjon er ikke relevant for denne ordningen. Når det gjelder levealder, er samme variant av K2005 lagt til grunn som i Fellesordningen

	2011	2010
Pensjonsmidlenes sammensetning:		
Eiendom	11,7 %	11,3 %
Utlån	10,4 %	13,1 %
Aksjer	14,3 %	18,5 %
Anleggs-/HTF- obligasjoner	33,1 %	32,9 %
Omløpsobligasjoner	22,0 %	22,5 %
Likviditet/pengemarked	8,6 %	1,6 %
Sum	100,0 %	100,0 %

Pensjonsmidlene er basert på KLPs finansielle midler i kollektivporteføljen. Tabellen viser prosentvis plassering av pensjonsmidlene ved administreres utgangen av året som av KLP. Verdjustert avkastning av eiendelene ble 3,3 prosent i 2011 og 7,5 prosent i 2010.

Forventet innbetaling til ytelsesplaner etter ansettelsens opphør for perioden 1. januar 2012 – 31. desember 2012 er NOK 7 703 872.

Til generalforsamlingen i KLP Kapitalforvaltning AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for KLP Kapitalforvaltning AS, som viser et overskudd på kr 13 283 808. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til KLP Kapitalforvaltning AS per 31. desember 2011, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

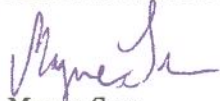
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 15. februar 2012

PricewaterhouseCoopers AS

Magne Sem

Statsautorisert revisor